

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Platı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Enebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE—

Cilt: IV

Ankara, 1 Teşrinisani , 1928

Sayı: 101

Durkheim, Hüsein Cahit beyin tercüme ettiği «Ahlak terbiyesi»nde bu noktayı bakınız nasıl tahlil ediyor: "bütün telekkilerimizde, mefhumlarımızda, bütün fikir mahsullerimizde bir cihanşumulcülük ve binaenaleyh bir kozmopolitlik temayülü vardır. Filhakika, son dersde bahs ettiğim ve Fransız mufekkiresinin kökünde mevcut olduğunu söylediğim o Dekartci ve hendesi fikir ve ruhun evsafı mümeyyizesinden biri budur. Bizim basitperestliğimiz, akılcılığa karşı susuzluğumuz eşyayı, malik oldukları en umumî ve en mücerret şekilleri altında zihnimizde tasavvur eylemeye bizi sevkeder.

Halbuki, bu kabîl mefhumlar, umumî oldukları, kendilerine hususiyet veren şeylerin kâffesinden arî bulundukları içindir ki bütün insan zekâları gelüp onlarda yekdiğerine iştirak edebilirler. Bundan dolaydır ki bizim, bütün beşeriyet hesabına düşündüğümüz söylenmiştir... Şüphesiz, gösterdiğim vecihle, pek fazla bir müddet saplanup kalmış olduğumuz bu hendesi basitperestlik safhasını atlamamız şayanı temennidir, elzem ve zarurîdir... Umumî ve kabîli idrak mefhumlar aramakta devam ile beraber artık son derecede basit mefhumlarla iktifa etmemek yolunu öğrenebiliriz.... En iptidaî mefhumların en objektif mefhumlar olmadıklarını hissedecek hale gelmemiz lâzımdır. Şeniyet, bilakis namütenahi derecede mürekkep ve kiriftir. Binaenaleyh, şeniyeti ancak ağır, zahmetli, ayrı ayrı mefhumlardan mürekkep sistem ianesile ifade etmeye muvaffak olabiliriz. Hatta ne yapsak, hiç bir zaman, şeniyeti natemam bir surette ifade etmekten kortulamayacağız.... Bir kere daha söylüyorum, bizim kusurumuz vazih fikirler peyda etmeye, yani eşyayı aklileştirmeğe çalışmakta değildir. Akılcılığın pek ibtidaî, pek fazla basit bir şekline, pek kolay bir akılcılığa uzun müddet saplanup

kalmış olmamızdadır. Binaenaleyh, eşyada bulunan müşahhaslık ve giriftlik hakkında bir az daha canlı bir his peyda etmeğe mühtacız. Aynı zamanda, millî mizacımızın pek esaslı bir temayülündeki eyi cihetini de hiç kaybetmeğe gelmez."

Durkheimın bu vakıfane tahlili bize şöyle bir ders verebilir: bir mütefekkir diğer bir millet mütefekkirini kolayca anlayamaz. Aradaki tefekkür bünye ve tipleri mülahaza edilmeden muhtelif millet mütefekkirlerinin zaaf ve meziyetlerine göre salim bir tenkit ve muhakeme yapılamaz. Binaenaleyh bir millette yetişmiş büyük bir mütefekkirin diğer millet mütefekkirlerinde bırakacağı ilk aksülamel-

Gözler

Bir şey kalmaz, yalnız
Kalır maziden gözler.
Renginde hatıramız,
Aglar içinden gözler.

Birer yıldız olurda
Kırptışılar havada,
Kupkuru bir kafada
apaçık giden gözler.

Necip Fazıl

ler çok ihtiyatla karşılamak lâzımdır. Bunun içindir ki Freudizm dahi Almanya, Fransa, İngiltere ve Amerikada başka başka tesirler bırakmıştır. Millî, hatta dinî ve mezhebî hususiyetlerin yeni nazariyeler karşısındaki vaziyetleri pek mütehalif oluyor. Bütün bu şaşırıcı tesirlerden korunmak icap ediyor. Türk güzideleri iddialı nazariyeleri hakkile muhakeme edebilmek için dünyanın dört tarafından gelen tenkitleri gözlemekle beraber asıl müddeiyi mütalaa ve tahkik etmeyi de en esaslı bir hareket bilmelidir.

Mustafa Şekip

Anadoluda Türk Irkı

Bazı hakikatlar vardır ki arasıra tekrar ve teyit edildikçe kuvvet fikir olmak itibarile ehemmiyetleri artar. Anadolu'nun türklüğü de işte bu nevi bedihî hakikatlar dandır. Böyle olduğu halde daha yakın bir mazide türk Anadolu'nun türklüğünü mudafaa için yüz bin türk genci Sakarya ve İnönünde temiz ve asil ruhlarını Anadolu topraklarına gömdüler. Profesör Ramsey yarım asırdan beri, kahramanlık ve esaletin kaynağı olan Anadolu topraklarına eyilmiş, (karanlıklarda ışıklar arayan) bir İngiliz arkeoloğudur. İnsanı gençlikten ihtiyarlığa intikal ettiren seneler kadar bir sayıdan sonra, profesör, bizde türkcülük cereyanının büyük evlatlarından biri olan Hamdullah Suphi beye vardığı neticeyi söyledi: «Türkler Anadolu'da Romalılar ve Hititlerden daha eski bir millettir!» Anadolu ve türk o kadar ayrılmaz bir vahdettirler ki bunların birlikleri artık his ve akıl sahasını da aşarak ruhların gayrimeşur kısmında asırların mütemadî faaliyetile kökleşmiştir.

Bunun için değil midir ki istiklâl harbinde Anadolu'nun isyan ve feryadı o kadar insiyakî ve tavî idi... İngiliz profesörüne müteşekkiriz. Easen bir vakıa olan türk Anadolu'nun türklüğünü bir defa daha tarih sahasında teyit etmiş oldu. Bu suretle Asyayı -sugra da garitürk medeniyetleri hakkında zaman zaman bir hak gibi ileri sürülen iddialar da ehemmiyet ve kuvvetlerini kaybetmiş oluyor.

H. M.

